

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt 299.)

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre . . . 28 kor. | Negyed évre . . . 7.— kor
Fél évre . . . 14 " | Egy óra . . . 2.40 "
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A békejavaslat.

December 12-ike emlékeztető napja lesz a világtörténelemnek, ez a nap hozta meg a világháború harmadik esztendejében az embermilliók által áhított fordulatot. Felröppent a békegalamb, esőrében ott az olajág, most röpköd a nagy világégés által felpörzselte tüzhelyek fölött.

Tegnap közöttük bő kivonatban a központi hatalmak békeajánlatát és ma már egész terjedelmében adjuk itt ezt a világtörténelmi dokumentumot:

Amikor 1914. nyarán a tervszerűen folytatott és állandóan fokozódó kihívások és fenyegetések egész sorával szemben Ausztria-Magyarország türelmének vége szakadt és a monarchia a zavartalan békének szinte ötven esztendeje után fegyvert fogni volt kénytelen, e súlyos elhatározásában sem támadó szándék, sem a hódítás vágya nem vezette, hanem a kizárólagos önvédelem keserves parancsának engedelmességet. A monarchiának a jelenlegi háborúban az volt a feladata és a célja, hogy létét megvédelmezze és ellenséges szomszédoknak hasonló álnok támadásai ellen jövőjét biztosítsa.

Hűségese fegyverbarátságban kipróbált szövetségeseivel egyetemben Ausztria-Magyarország hadserege és hajóhada harcokba és véreztetve, de egyszersmind előretörve és győzedelmeskedve, gazdag sikereket ért el és meggyőztette ellenségeinknek szándékait. Négyesszövetségünk nem csupán a győzelmek beláthatatlan sorát vivta ki, hanem nagy ellenséges területeket is tart hatalmában. Nem tört meg ereje, melyet utolsó áruló ellenségével csak nemrég éreztett és nem rendült meg lakosságának szívós elmentálló akarata sem.

Ellenségeink sohasem remélhetik, hogy ezt a hatalmi szövetséget legyőzzék és szétzúzzák és sohasem fog nekik sikerülni, hogy ezt a szövetséget elzáró és kiéheztető rendszabályokkal elernyesszék. Az ellenség háborús céljai, melyekhez a küzdelem harmadik esztendejében sem jutott közelebb, a jövőben teljesen elérhetetleneknek fognak bizonyulni. Hasztalan és hiábavaló tehát, hogy az ellenfél a harcot tovább folytassa. A mi négyesszövetségünk ellenben sikeresen halad előre céljai felé, hogy a fennállása és integritása ellen régtől fogva tervezett és forralt támadás ellen magát megvédelmezze, valamint hogy a léte és békés fejlődése ellen irányuló hasonló támadások megismétlődése ellen a reális biztosítékokat megszerezze. E szövetség hatalmai nem is engedik magukat többé leszorítani egzisztenciájuknak arról az alaplajáról, amelyet a kivívott előnyökkel biztosítottak.

Mindinkább nyilvánvaló, hogy a gyilkos háború folytatása, amelynek során az ellenség még sok mindent elpusztíthat, a végetet azonban, amint azt a négyesszövetség bizton reméli, meg nem fordíthatja, nem egyéb, mint emberéletnek és javaknak céltalan pusztítása, mint semmiféle szükség által nem parancsolt embertelenség, mint büni, melyet a civilizáció ellen elkövetnek.
Ez a meggyőződés és annak a reménye, hogy hasonló belátás az ellenséges tá-

borban is érvényesülhet, az osztrák-magyar kormányoknál, teljes egyetértésben a szövetséges hatalmak kormányával, azt a gondolatot érlelte meg, hogy nyílt és lojális kísérletet tegyen oly célból, hogy a béke előkészítése céljából beható megbeszélést folytathasson az ellenséggel. E végből ma Ausztria-Magyarország, Németország, Törökország és Bulgária kormányai azonos szövegű jegyzékeket intéztek azoknak az államoknak az illető fővárosokban akkreditált képviselőihez, a melyek a tekintetbe jövő állampolgárok védelmével az ellenséges országokban meg vannak bízva. E jegyzék kifejezi a hajlandóságot arra, hogy ellenfeleinkkel békétárgyalásokba bocsátkozzunk és azt a kérést is tartalmazza, hogy ezt a ki nyilatkoztatást kormányaik útján az illető ellenséges államoknak közvetítsék és a lépés egyidejűleg külön jegyzék útján a Szent-széki képviselőjének is tudomására hozatott és a békeajánlat iránt a pápa közreműködő érdeklődése kikérte. Felkérte valamilyen semleges államnak a négy fővárosban akkreditált képviselője is, hogy a demarsól kormányait értesítsék.

Ausztria-Magyarország és szövetségesei e lépésükkel új, döntő bizonyítékát adták békeszeretetüknek. Az ellenségen mulik most, hogy érzületéről tanúságot tegyen az egész világ előtt. A négyesszövetséget azonban, bármilyen legyen is javaslatának az eredménye, a háborúnak esetleges ráerőszkolt folytatása miatt a saját népeinek itélőszéke előtt sem tarthatja majd felelősség.

Ausztria-Magyarország, Németország, Bulgária és Törökország ma átnyújtott azonos jegyzékének szó szerinti tartalmát a miniszterelnökség sajtóosztálya a következőkben közli lapunkkal:

A világ nagy részét immár közel két és fél éve dúlja a legrettenetesebb háború, a melyet valaha ismert a történelem. Ez a katasztrófa, amelyet a közös civilizáció ezer köteleke sem volt képes feltartóztatni, az emberiség legértékesebb javait támadja meg és rombadöntéssel fenyegeti azt a szellemi és anyagi haladást, amely a XX. század hajnalán Európának büszkesége volt.

Ebben a küzdelemben Ausztria-Magyarország és szövetségesei, Németország, Bulgária és Törökország bebizonyították legyőzhetetlen erejüket. Számban és hadiszert tekintetében fölényes ellenfeleikkel szemben hatalmas sikereket értek el, soraik rendületlenül állanak meg az ellenséges hadak folyton megújuló rohamaival szemben. A Balkánon bekövetkezett legutolsó támadás gyorsan és győzedelmesen leverett. Ez az utolsó megrohanás sem törhette meg elmentálló erejüket, ellenkezőleg, az egész helyzet további sikerre és reményre jogosít.

Létüknek és szabad nemzeti fejlődésüknek védelmére kellett a négy szövetséges hatalomnak fegyvert ragadnia. Seregeik dicsőséges tettei sem változtatták meg küzdelmüknek ezen jellegét: Egy percre se mtévesztették szem elől, hogy a többi nemzetek jogainak tisztelete saját jogokkal és jogos érdekekkel ellentétben nem áll. Nem akarják szétzúzani, vagy megsemmisíteni ellenségeiket. Katonai és gazdasági erejük tudatában készen arra, hogy ha kell, a végsőkig folytassák a reájuk erőszakolt küzdelmet, egyszersmind azonban áthatva attól az óhajtól, hogy a további vérontást elejét vegyék és véget vessenek a háború borzalmainak, a négy szövetséges hatalom a békétárgyalások mielőbbi felvételére tesz javaslatot.

Azok a javaslatok, amelyek népeik becsületét, létét és fejlődési szabadságát kívánják biztosítani, alkalmas alapot nyújtanak az állandó béke helyreállítására. Ha azonban a békének és engesztelődésnek ezen ajánlata dacára, tovább folynék a küzdelem, a szövetséges négy hatalom el van tökélve, hogy azt győzedelmes befejezéséig fogja folytatni; a felelősséget azonban az emberiség és a történelem előtt innepélyesen elhárítják magukról.

A cs. és kir. kormánynak van szerencséje Excellenciát és szíves közvetítésével kormányát tisztelettel felkérni, hogy ezt a közzétett az ellenséges kormánynak tudomására hozni méltóztassék.

Hadiparancs a győzelemről és a békéről.

Újabb 10.000 román fogoly. - Az Urziceai-Mizil vonalig nyomulunk előre. - Véres harcok a macedón fronton. - Románia letörésének statisztikája. - A békejegyzék a magyar és német parlament előtt. - Tisza és Bethmann-Hollweg beszéde.

HADSEREGPARANCS A BÉKÉRŐL.

BUDAPEST, dec. 13. (Hivatalos.)
Ő esászári és királyi apostoli Felsége a következő hadsereg- és hajóhadparancsot méltóztatott legkegyelmesebben kiadni:

Hadseregem és hajóhadam katonáihoz!

Isten kegyelme és segítsége és az a vitézség és kitartás, amelyet hű szövetségeseinkkel egyetemben tanúsítottatok, oly helyzetet teremtett, amelyben végleges győzelmünkhöz többé kétség nem férhet. Abban a törekvésben, hogy a nehéz időkben

férfiasan kitartó népeknek a béke áldásait visszaszerezziük, én és fenkölt szövetségeseim kísérletet tettünk a tisztos béke létrehozására.

Imádkozom a Mindenhatóhoz, vajha áldása kísérelné ezt a lépést, de biztos vagyok abban is, hogy ti változatlan hősiességgel fogtok tovább is küzdeni, amíg a békét meg nem kötjük, vagy amíg az ellenséget döntően meg nem veritek.

Kelt Bécsben, 1916 december 12-én.

Károly s. k.

Román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 13. (Hivatalos.)
Mackensen vezértábornagy
hadseregcsapata:
Oláhországban a szövetséges haderők
az Urziceni-Misil vonalig nyomultak előre.
Naponta több ezer foglyot szállítunk be.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 13. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Mackensen vezértábornagy hadseregcsapata:

Harcolva előnyomulunk az egész
fronton. Urziceni és Misil birtokunkban
van. A hadsereget különösen a 9-ik hadsereg,
a legutóbbi 3 nap alatt több mint
tízezer foglyot ejtett, több ágyút
és tábortábori szerelséget zsákmányolt.

Orosz harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BUDAPEST, dec. 13. (Hivatalos.)
József főherceg vezérezredes
hadseregcsapata:

Az oroszok támadó tevékenysége az
Oknától nyugatra és északnyugatra eső határterületen
tegnap sem csökkent. Az ellenséget mindenütt
visszavertük. Egy tegnap szerzett helyi sikerét
ellentámadással kiegyenlítettük. A valeputnai
nyeregmagaslattól és ettől északra az ellenség ma
a reggeli órákban rendkívül hevesen támadott.
A támadást hajnali egy órakor további rohamok
követték, amelyeket erős ágyútűz vezetett be.
Az orosz hadoszlopok, hála gyalogságunk
éberségének és tűzérésünk kitünő tüzhatalmának,
mármint mindannyiszor összeomlottak akadályaink
előtt. A támadók kiinduló állásukba menekültek
vissza. A Ludova-területen és a Smotrecen
ellenünk intézett több erős támadás sikertelen
maradt. Lipót bajor herceg vezértábornagy
hadseregcsapata:

A cs. és kir. haderőknél nem történt
jelentős esemény.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 13. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregcsapata:

A Stochod mentén sikeres járőrválalkozásokból
a beszállított foglyok révén értékes felvilágosítást
szereztünk az oroszok előrehatalásáról.

József főherceg vezérezredes hadseregcsapata:

Az Erdős Kárpátokban, a Smotrecen és a
Baba Ludován, valamint a Mastranesci szakaszon
éjjel is megismételt erős támadásokat német és
osztrák-magyar csapatok teljesen visszavertek.
A Trotosul-völgy két oldalán is újra eredménytelen
rohamokkal vetették harcba néhány magaslati állás
ellen embereiket és lőszerkészletüket. A Ludová-
tól északra német vadászok egy portyázáson
tíz foglyot és 3 gépfegyvert hoztak vissza.
Sultánától északra ismét elűztük az oroszokat
egy magaslatról, mely legutóbb az ő birtokukban
maradt.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 13. (Hivatalos.)
Nincs jelenteni való.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 13. (Hivatalos.)
Nincs jelenteni való.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 13. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Macedóniai arcvonal:

Az ántánt-csapatok, különösen a szerbek,
minden nap elkeseredetten rohanják meg a
Cserna két partján fekvő német-bolgár állásokat.
Itt tegnap is súlyos, véres kudarcot vallottak.

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 13. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala:

A Somme-csatatérén a tűzérésnek november
vége óta jelentősen csökkent. Harci tevékenysége
délután átmenetileg újra fokozódott.

A német trónörökös arcvonala:

A Maas keleti partján és a Mosel közelében
erős ágyú és aknavető tűz volt, gyalogsági
tevékenység nélkül.

A KIRÁLY BUDAPESTEN.

BUDAPEST, dec. 13. Károly király tegnap
gyalog meglátogatta palotájában Csernoch
hercegprimást és Széchenyi Gyula volt minisztert.
Az utca közönsége mindenütt a leglelkesebb
ovációban részesítette az ifjú uralkodót.
Délután félháromkor Ghillányi földművelésügyi
minisztert és Künthly bárót, az Országos Közélet-
mésztér Hivatal főnökét fogadta kihallgatáson a
király és behatóan tájékoztattatta magát az
élelmiszer-ügyekről. Délután négy órakor
elutazott Károly király Budapestről és esti
fél tíz órakor Bécsbe érkezett. Mikor a vasúti
állomáshoz hajtatott, az egész utvonalon
zajosan üljente a közönség. Érdekes, hogy a
király nem vette igénybe a rendelkezésére
bocsátott királyi kocsit, hanem Ferenc
Ferdinánd trónörökös szalonkocsijában utazott,
ezzel is dokumentálva, hogy nem tekintí meg
magát Magyarország koronázott királyának.

TISZA BESZÉDE A BÉKÉRŐL.

BUDAPEST, dec. 13. A képviselőház
tegnapi ülését délután 5 óra 10 perckor
nyitotta meg Szász alelnök. A zsufozásig
megtelt terem várakozásteljesen tekintett a
miniszterelnök beszéde elé.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban az
ülés megnyitása után szövegre emelkedett.
Előbb a békeajánlatról szóló jegyzéket
olvasta fel, majd rámutatott arra, hogy
Románia végkép el van intézve. Az elért
eredmények megvédene bennünket attól a
gyanútól, hogy békeajánlatunk a gyengeségnek
volna a jele. Mi vagyunk a győzők és ha
békeajánlatunk visszautasítatnék úgy el
vagyunk tökévelve arra, hogy a végső
győzelemig folytassuk a háborút. (Élénk
tetszés és hosszantartó éljénzés.)

Apponyi Albert gróf a függetlenségi párt
nevében, Andrássy Gyula gróf az alkotmány-
párt nevében, Károlyi Mihály gróf, Novák
gazdapárti képviselő saját pártjaik nevében
örömmel fogadják a kormányzat ezt a lépését,
mire elnök az ülést est 7 órakor bezárta.

BETHMANN-HOLLWEG BESZÉDE.

BERLIN, dec. 13. Feszült várakozással
fogadta az egész német birodalom Bethmann-
Hollweg kancellárnak tegnapi jelzett politikai
nyilatkozatát. A kancellár szavai igazolták is
ezt a nagy várakozást. Nagyszerű seregeink
Isten segítségével olyan helyzetet teremtettek,
— mondotta a kancellár, — mely nekünk ma
teljes és nagyobb biztonságot nyújt, mint
valaha. A nyugati front szilárdan áll és a
román hadjárat dacára is nagyobbak a tartalé-
kai emberben és hadianyagban, mint valaha
is voltak. Mindennemű olasz támadás ellen a

legalaposabban fel vagyunk készülve. Bu-
várhajóink hőstettei méltóképpen sorakoz-
nak a szárazföldi események mellé. A ki-
éheztetés réme, mellyel eddig bennünket
ijesztettek ellenségeink, most már őket
magukat fenyegeti. Ma reggel azoknak a sem-
leges államok képviselőinek, amelyek joga-
inkat az ellenséges államok területén kép-
viselik, tehát Spanyolország, az Egyesült
Államok és Svájc képviselőinek egy vala-
mennyi ellenséges államhoz intézett jegy-
zékét nyújtottunk át továbbítás végett.
Ugyanez történt ma Bécsben, Szófiában és
Konstantinápolyban is. Ha ellenségeink ma
gukra veszik a felelősséget azokért a mil-
liónyi borzalmakért, amelyek még e hábo-
rúban elkövetkezhetnek, akkor egészen az
utolsó kunyhóig fellángol újból minden né-
met szívben a szent harag az ellen-
ség ellen, amelyik alacsony megsemmisítési
és hódítási vágyától elvakulva, még most
sem akar véget vetni a legborzalmasabb
embergyilkolásnak.

HIREK.

— **Kitüntetett tengerésztisztek.** A király az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataik elismerésül **Marussich Miklós** Adria-kapitányának a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, **Vlasič Jakab** Adria-kapitányának és **Boras Tamás** vezető géptisztnek pedig az arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— **Ünnepi közgyűlés és istentisztelet a koronázás napján.** A koronázás napján a városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlést fog tartani, melyen hódoló feliratot intéz a királyhoz. Az ülés után ünnepi Te Deum lesz a dómtemplomban.

— **A Képviselőtestület ülése.** A városi képviselőtestület tegnap este ülést tartott, melyen Vio polgármester bejelentette, hogy a koronázási dombra szükséges 5 kiló földet a volt főhercegi villa egy alkalmas pontjáról fogják venni, a melyet azután emlékkövel is megjelölnék. Azután közli, hogy 15-étől kezdve árpát, babot, tésztát és darát is fog a város árusítani. Az árpából személyenként negyedikilót 2 koronájával kilóját, babból kilonként 84 filléres áron személyenként fél kilót, a burgonyadarából kilonként 3 koronával fejenként negyedikilót, a tésztából pedig kilonként 2 koronával fejenként egy kilót fognak adni. Azután bejelenti, hogy a város számlájára Zala megyében 500 sertést hizlálnak, a minek hasznát már a jövő hónapban fogja a lakosság érezni.

Superina élelmiszeri ügyekben interpellál, majd a városi nyugdíjasok nyugdíjának felemelésére tesz javaslatot. A pénzügyi bizottsághoz teszik át az indítványt. A napirend során bizottságot választottak a hadbavonult ideiglenes alkalmazottak családjainak segélyezése ügyében, néhány póthitelt és tanítói pótlékot szavaztak meg, elhatározták az abbaziai köztuti villamos egy kocsijának megvételét 8000 koronáért és végül másik 8000 koronát szavaznak meg a villamos vasúti remiz javítására.

— **Koszorúmegváltás.** A Kőbányai Polgári Serfőzde fiunei kiviteli telepe 30 koronát juttatott ma a Tengerpart szerkesztőségéhez a vak katonák javára, koszorúmegváltás fejében Koval Imréné halála alkalmából. — Ugyancsak a Kőbányai Polgári Serfőzde fiunei kiviteli telepének tisztviselői és munkásai 69 koronát juttattak

hozzánk a vak katonák részére, mint a néhai kartársnőjük, Teszák Erzsébet halála alkalmával koszorúkra egybegyűlt összeg megmaradt részét. Mindkét adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Fiumei föld és fiumei babér a koronázáson.** Nem csak fiumei föld lesz a koronázáson, hanem fiumei babér is. A helybeli Breisach R. cég ugyanis 2000 méter babérfüzért ajánlott fel a koronázó Mátyás-templom díszítésére és erre vonatkozólag a következő levelet intézte Jekelfalussy Zoltán miniszter tanácsoshoz, a koronázási ünnepély rendező bizottságának elnökéhez:

Mély tisztelettel alulírott a felsőleges királyi pár koronázása alkalmára a magyar tengerpartról, Fiuméből kétezer méter frissen vágott és kötött babérfüzért bátorkodom a koronázó Mátyás-templom díszítésére, Budára, ahol a szeretett királyi párt koronázni fogják, ingyen és bémmentve felajánlani. Megjegyzem, hogy teljesen friss vágású babérleveleket bocsátok rendelkezésükre. Amennyiben szerény adományomat a nagytekintetű bizottság elfogadhatónak találja, kérem szíves értesítését arra vonatkozólag, hogy melyik napra volna kívánatos a füzerek megérkezése, amelyeket én ehhez képest gyorsvonalon leszek bátor a kellő időben utnak indítani.

Ma reggel a következő sürgőnyt kapta a Breisach cég Jekelfalussy miniszteri tanácsostól:

Ama nagylelkű készségeért, amellyel a koronázási ünnepélyt rendező bizottságnak kétezer méter babérfüzért volt szíves a koronázásra felajánlani, őszinte köszönetünket fejezem ki. Szíveskedjék a küldeményt úgy irányítani, hogy az december 23-án a bizottság művészeti irodája címén (Budapest, I. Vár, Disztér 8.) átvehető legyen.

A Breisach cég már javában készül a hatalmas babérmennyiség elszállítására.

— **Szabad Liceum.** A Szabad Liceumban f. hó 14-én, csütörtökön Romwalter Alfréd dr. kiviteli akadémiai tanár folytatja és egyuttal befejezi a három részből álló előadássorozatot a gombák szerepéről az ember életében. Ezuttal főleg a baktériumokról fog értekezni, oly tárgyról tehát, melyet különösen aktuálissá tesz a városunkban fellépett tifuszjárvány.

— **Takarékoskodjunk a petrolummal.** A fenyegető petrolumhiányra való tekintettel a városi tanács rendeletet bocsátott ki, melyben a legnagyobb takarékoságra inti a közönséget. Mindaddig, amíg a petrolum eladására vonatkozó új rendelet meg nem jelenik, senki sem szereshet be eladásra újabb készleteket és a Fiumében található készletek innen ki nem vihetők. A kereskedők tartoznak a vevők részére kiszolgáltató mennyiségeket megfelelően csökkenteni.

— **A hivatalos gyász idején** a magyarság mély gyászának legszebb és egységes kifejezői a Hadsegélyező Hivatal gyászpajza, (kartonpapírból tüvel, egy darab ára 20 fillér) gyászérme, (az elhunyt király képmásával, 1830—1916 felirattal fekete alapon, föltűzhető, ára 1 korona) viselőik egyuttal az elesett katonák özvegyei és árvái alapját is növelik. Kaphatók a Hadsegélyező Hivatalnál, Budapest V., Akadémia utca 17. sz. és nagyobb kereskedőknél.

— **Csőd.** Tomisich Ignác Via Galileo Galilei 2. szám alatti butorkezeskedő ellen, mint már megirtuk, a törvényszék elrendelte a csőd megnyitását. Tömegbiztos lett Kóporossy Tivadar dr., helyettese Burgsaller Aurél törv. bír., csődtömeggondnok Baccareich András ügyvéd. A követeléseket január 15-ig lehet bejelenteni, a hitelezői értekezletet február 13-án tartják meg a törvényszéken.

— **Jegyzések a hadikölcsönre.** A Magyar Általános Hitelbank fiumei fiókjánál az V. magyar hadikölcsönre többek között a következő további jegyzések történtek: Fiumei Rizsmalom 250.000, Magyar-Horvát tengerhajózási r. t. 150.000 (más bankoknál 350.000), Kritza Róza 100.000, Bauxit r. t. 100.000, „Slavonia“ faipar r. t. 80.000, Unio vegyi ipar r. t. 50.000, Polgár József 30.000, Greinitz r. t. 20.000, Szendrey Mihály 20 ezer, Wortmann Testvérek 15.000, Kohn D. 10.000, Thorsch Sigfried 10.000, Magyar-Horvát szabadhajózási r. t. 10.000 (más bankoknál 50.000, az öt hadikölcsönre összesen 450.000), Baccareich és Simonich 10.000, Kávéipar r. t. 10.000, Beusterien Otto 10.000, Fischer Gyula 10.000, Evangélikus és református egyesült egyház 10.000, Winkler Heléna 10.000, Dr. Romwalter Alfréd 7000, Block és Társa 6000, Egan Lajos miniszteri tanácsos és neje 6000, Agoston Gábor 5000, Weiller Henrik és Fia 5000, Cunradi Matild 5000, Stoewesandt Dagmar 5000, Celebrini A. 5000, Minach és Társa 5000, Braun József 3000, Weisz Ernő 2500, Braun Géza 2000, Banco Operatio 2000, Hollaender Adolf 2000.

— **Karácsony a haretéren.** A haretéri katonák karácsonyi megajándékozására indult mozgalom, a Hadsegélyező Hivatal és a Vöröskereszt együttes akciója a legszebb eredményeket igéri. Pénzintézetek, vármegyék és községi hatóságok, egyházak, iskolák, a vidéki Vöröskereszt-fiókok, nemes vállalkozók küldik adományait és remélhető, hogy példájukat egyre többen követik. A katonák karácsonyi ajándékainak csomagolása is megkezdődött és nagy apparátussal folyik. Adományok a karácsonyi szeretetadományok 8880 sz. csekkszám-lábjára küldendők, az együttes vezetőséghez, Hadsegélyező Hivatal Budapest, V., Akadémia utca 17.

— **A Tengerparti Bank és Takarékpénztár Rt.** (Litorale Bank) dantetéri fiókjára és susáki központja elfogad jegyzéseket az új 6%-os és az 5½%-os magyar hadikölcsönre eredeti feltételek mellett. A jegyzések megkönnyítésére a bank magas kölcsönöket nyújt előnyös kamatláb mellett.

— **József főherceg vezérezredes** régi arcvonaláról, a Doberdó kénköves pokláról, ahová tizenhat hónap óta annyi magyar sőhajtás száll, nem jelent meg még könyv, a melyet szerzője kizárólag az ott harcoló honvédek és más magyar katonák emlékének szentelt. A karácsonyi könyvpiacon kerülő „Doberdó“ lesz az első, amelyet méltán nagy érdeklődéssel várnak katonák és azok hozzátartozói, tehát az egész ország, mert szerzője nem haditudósító, hanem író és katoná, Szabó István honvédkadnagy aki a cs. és kir. sajtóhadiszállás jóváhagyásával mint szemtanú írta meg az utolsó Isonzó csaták legmegrázóbb fejezeteit. Könyve, mely a karácsonyi könyvpiacon eseményének igérkezik, már most megrendelhető minden könyvkereskedésben. Ára 4 korona.

— **Adomány.** Egy ismeretlen asszony öt koronát küldött hozzánk jótékony célra. Az ingyenkenyér céljaira fordítjuk.

— **Betörés egy korcsmába.** Bonifacich Anna Amicis utcai korcsmárosné tegnap bejelentette a rendőrségen, hogy éjnek idején betörték helyiségébe és 7 korona aprópénzt meg különféle élelmiszert vittek el körülbelül 110 korona értékben. A rendőrség nyomoz.

— **Talált tárgyak.** A városi rendőrségen leadtak egy a főposta hivatal post-restante ablakánál talált, 4 koronát tartalmazó pénztárcát, azonkívül Urbanek tanár egy a Feniceben talált pénztárcát, két másik személy pedig kulcesomót és egy női táskát adott le Bleich rendőrtisztviselőnél.

Legujabb.

A KÉPVISELŐHAZ ULÉSE.

BUDAPEST, dec. 13. A képviselőházi ülését Szász alelnök nyitotta meg. Az indennitás javaslat általános vitáját bezárják.

Tisza miniszterelnök kijelenti, hogy a vitából arra következtet, hogy a Ház nem tartja a mostani időt alkalmasnak beható tárgyalásokra, ezért csak az elhangzott szövegek néhány megjegyzésére reflektál.

Teleszky pénzügyminiszter szintén reflektál az elhangzott beszédre. A dohányhiánynak az az oka, hogy sok termelő katonák vonult be. A szeszhiány oda a termelés csökkenésére vezethető vissza.

(Szöveg folytatása a IV. oldalon.)

Jegyezzen

hadikölcsönt a Fiumei Kereskedelmi Bank R. T.-nál

Adria palota,

mely a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja.

Fenice mozsínház - Fiume.

Ma: A két jó barát. 4 felv.

A mikor az asszony nincs otthon.

A szabók sztrájkja.

A Banca Cooperativa

Fiume, Via Lod. Kossuth

(a főpostával szemben) eredeti áron fogad el jegyzéseket az

ötödik hadikölcsönre

és pedig 6%-os járadékkölcsönre a K 98.— és 5½%-os törlesztéses kölcsönre a K 96.25.

MAGAS LOMBARDKÖLCSÖN — — —

— — — — — ELŐNYÖS KAMATLÁB.

IRODAI TAKARITÁST VÁLLAL

irodaszolgái vagy házmesteri állást keres Dömötör Pál rokkant katona. Válasz a kiadóhivatalba kérik.

KERESEK FIATAL LEANYT

délutánokra, 7 éves leányka mellé. Viale Deák 20. szám I. emelet.

A BÉKEJEGYZÉK A BOLGÁR SZOBRANJEBAN.

SZOFIA, dec. 13. A kormány a semleges államok képviselőinek átnyújtotta az ismert jegyzéket. Radoszlavov miniszterelnök tegnap délután a szobranjeban zsuffolt ház előtt felolvasta a békeajánlatot, melyet hosszantartó éljenzéssel fogadtak. A miniszterelnök bejelentette, hogy a jegyzéket közölnék a szövetséges hadseregekkel, melyk állásaikat megtartják és feladataikat további intézkedésig teljesítik.

A FEGYVERSZUNET ELKERÜLHETETLEN.

HÁGA, dec. 13. Semleges diplomáciai körökben meg vannak győződve róla, hogy az ántánthatalmak nem fognak kitérni a központi hatalmak békeajánlata elől és mihamarabb fegyverszünetre kerül a sor.

A BÉKEAJÁNLAT HATÁSA.

BUDAPEST, dec. 13. Politikai körökben igen élénken foglalkoznak békeajánlatunk eshetőségeivel. Általános az a vélemény, hogy nem szabad azt remélni, hogy már holnap leülhetünk a zöld asztalhoz tárgyalni. Az eseményeknek meg kell érniük. Jegyzékünk nagy jelentősége abban áll, hogy forrongásba hozza a népeket és meg fogja félemlíteni a háboru uszítóit. Mindezekelőtt az kell, hogy ezeket söpörjék el népek a vezető helyekről.

JOFFRE UTÓDJA.

PARIS, dec. 13. (Hivatalos.) Nivelle tábornokot kinevezték az északi és északkeleti hadseregek főparancsnokává, így tehát ő lett Joffre utódja.

A BÉKEHIREK HATÁSA AZ ELLEN-SÉGES KATONÁKRA.

ROTTERDAM, dec. 13. A központi hatalmak seregei az uralkodók békehadparancsát eljuttatták az ellenség legelső vonalaiba. A szenzációs esemény hírének rendkívüli hatása volt a katonák között.

STATISZTIKA ROMÁNIA RETTENETES VESZTESEGEIRŐL

BÉCS, dec. 13. Illetékes helyről jelentik: A románok körülbelül 700.000 embert képesek kiállítani. Ezekből eddig foglyokban 145.000 embert vesztek, köztük 1600 tisztet. Halottakban, sebesültekben és betegekben 150.000 emberre tehető a románok eddigi vesztesége, így tehát még legfeljebb 400.000 emberük van. Romániának 400.000 gyalogsági fegyvere volt, melynek felét el-

zárkányoltunk. A háboru kitérésékor Románia 800 tábort, 60 nehéz ágyúval és 500 gépfegyverrel rendelkezett, amelyekből elzárkányoltunk 422 tábort, 25 nehéz ágyút és 369 gépfegyvert. Románia 137.000 négyzetkilométernyi területéből eddig 64.000 négyzetkilométert foglaltunk el, 3087 kilométer vasúti hálózatából 2000 kilométert, kocsiparkjának negyedrészt, 700 mozdonyból százharmincat zárkányoltunk.

A ROMÁN HADSEREG VÉGNAPJAI.

SZOFIA, dec. 13. A kilencedik hadsereg már tegnapelőtt elvágta azt az utat, amelyik a Bodza-szorostól vezet lefelé és átlépte a Buzeu folyó felső folyását és a Jablonicát. A román sereg egyrésze a Dunán át Dobrudzsába próbál menekülni, de ezt a menekülőhelyét is veszélyeztetik a bolgárok, akik Csernavodánál átlépték a Dunát és négy nap óta előnyomulnak. Az ellenség legbiztosabb menekülőhelye tehát Moldva és ha itt is vereséget szenved, úgy kénytelen minden ellenállással felhagyni és sorsát az oroszokra bízni.

MEGALAKULT AZ ÚJ FRANCIA KORMÁNY.

PARIS, dec. 13. A Havas-ügynökség jelenti: Az új kormány megalakult. Elnökség és külügy: Briand, igazságügy és közoktatás: Viviani, pénzügy: Ribot, belügy: Malvy, hadügy: Liautey tábornok, tengerészet: Laeaze, közigazgatás: Clementel, élelmezés: Herriot, gyarmatügy: Doumergouse, hadianyag: Thomas.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Nyomatott: Zstovitch Elemér „Polinnia“ nyomdájában.

Izletes házikoszt

kapható háznál és házon kívül. Előfizetők Brottménál, Via Pomerio 28. földsz. balra jelentkezhetnek.

Ujságáruló rikkancsot

jó keresettel felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala

SZERETETADOMÁNYOKAT
A FRONTRA SZÁLLIT A HADSE-
GELYZŐ HIVATAL

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek, szépitőszerek stb. stb.

BUDAI

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ

FIUME, DEÁK-KORZO.

50 szoba

Estéknént elsőrendű szalonzene-
kar hangversenyez.

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és kül-
földi lapok.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Bizományi, és berktározásai vállalat

Rosenberg és Altberger

Elvállal mindenféle ingó berktározást, ingó és ingatlan eladást; átvész mindenféle szoba- és cégfestést a legjutányosabb árban és szolid kivitelben.

Iroda Via Branchetta 2. ROSENBERG JÁNOS. — Folyó számla a Magy. Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál.

Imperial

szálló és kávéház, Viale Deák

Nemrég megnyitott fényes berendezésű kávéház. Teljesen újonnan burkolozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szives pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

MONATH ELLA

okl. zongoratanítóú Via Caserma 4., III.

emelet.

Wellmann Testvérek

vas és fémárkereskedés

FIUME, VIA G. SIMONETTI 1.

Telefon 12-15. sz.

«0»

Kályhák, takaréktűzhelyek, szerszámok, ház- és konyhaberendezési tárgyak és mindennemű vas- és fémárú cikk dus választékban.

«0»

A világhírű „Phoebus“
folyton égő kályha
„csak itt kapható.“

Aprított tűzifát K. 6.50-ért

100 kgmonként raktárról elad

Kemény D. Fiume - Delta (Telef. 6.46)

villamos erőre berendezett favágója; Fiume város tűzifa szállítója. Házhöz szállítás távolság szerint 1-2 kor. mmázsánként.

Aprított tűzifát K. 6.50-ért

100 kgmonként raktárról elad

Braun Bernát és Társa Fiume Via S. Türr 5. (saját ház)

köszénagykereskedők. Házhöz szállítás távolság szerint 1-2 kor. mmázsánként.